

*Ghid practic pentru
redactarea textului
argumentativ*

*Prof. Carp Monica
Ianuarie, 2024*

Cuprins

A. Noțiuni teoretice generale.....	1
EXERCITII - noțiuni teoretice generale.....	3
B. Formularea opiniei - aspecte teoretice.....	8
EXERCITII - formularea opiniei.....	10
C. Dezvoltarea argumentelor - aspecte teoretice.....	13
EXERCITII - dezvoltarea argumentelor.....	15
D. Utilizarea conectorilor logici - aspecte teoretice.....	19
EXERCITII - utilizarea conectorilor logici.....	22
E. Concluzia - aspecte teoretice.....	28
EXERCITII - concluzia.....	29
F. TEXTUL ARGUMENTATIV - aplicații.....	31
Bibliografie.....	35

A. Noțiuni teoretice generale

Textul argumentativ reprezintă un act de comunicare centrat pe funcția conativă, scopul urmărit fiind de a-l convinge pe receptor cu privire la validitatea punctului de vedere susținut de autor. Într-un text argumentativ, autorul apără o teză prin utilizarea unor argumente pe care le poate ilustra cu exemple.

Chaïm Perelman susține în „Tratat de argumentare. Noua Retorică” că argumentarea constă în „folosirea rațiunii pentru a ne dirija acțiunea și pentru a o influența pe a celorlalți”

Scopul argumentării este „de a provoca sau de a spori adeziunea spiritelor la tezele prezentate asentimentului lor: o argumentare eficientă este cea care reușește să crească această intensitate de adeziune astfel încât să declanșeze la auditori acțiunea prevăzută (acțiune pozitivă sau reținere), sau, cel puțin, să le creeze o înclinație către acțiune, care se va manifesta la momentul oportun” (Chaïm Perelman, Lucie Olbrechts-Tyteca, *Tratat de argumentare. Noua Retorică*, traducere de Aurelia Stoica, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012, p.14)

Pe scurt, un **text argumentativ** este o formă de comunicare prin care emițătorul:

- ✓ își exprimă o **opinie clară** asupra unei probleme
- ✓ susține această opinie prin **argumente logice**
- ✓ aduce **exemple și justificări** convingătoare
- ✓ urmărește să **convingă** receptorul de **validitatea** punctului său de vedere

Structura textului argumentativ

- 1. Introducerea (opinia personală)** - Scurtă prezentare a temei și exprimarea clară a opiniei personale.

Exemple: „Consider că...”, „Din punctul meu de vedere...”, „Cred că...”

- 2. Argumentele și exemplele** - Argumentele trebuie să fie solide, formulate clar și ordonate logic pentru a justifica teza și a convinge receptorul. În comunicarea scrisă, fiecărui argument îi corespunde un paragraf distinct. Se dezvoltă două sau trei argumente solide, dezvoltate prin raționamente logice, date concrete.

Exemplele pot fi:

- apelul la experiența personală,
- preluarea unor opinii credibile, de autoritate,
- citarea unor surse de referință (filosofi, lingviști, critici literari etc.),

Tipuri de argumente:

- Logice: bazate pe raționamente clare
- Etice: bazate pe valori morale
- Factice: susținute de fapte/statistici
- Autoritate: citarea unei personalități sau a unei surse cunoscute

Exemple de conectori: „În primul rând, ...”, „Un alt argument, ...”, „Pe de altă parte, ...”,

3. Încheierea (concluzia) - Reformularea opiniei și o concluzie convingătoare.

Eventual, deschiderea spre o reflecție mai largă. *Exemple de conectori:* „În concluzie,”
„Deci, ...”, „Prin urmare,”, „Așadar, ...”

Criterii importante în evaluarea unui text argumentativ:

Criteriu	Ce presupune
Claritatea opiniei	Să fie exprimată de la început, cu trimitere la argumentele ce urmează să fie dezvoltate
Calitatea argumentelor	Relevante, dezvoltate, susținute, adecvarea argumentelor la temă
Exemplificare	Ex. din viața cotidiană, cărți, istorie, știință etc.
Coerență logică	Fiecare paragraf să aibă o idee clară, fără divagații
Conectori logici	Să lege ideile între ele
Corectitudine lingvistică	Ortografie, punctuație, exprimare

EXERCITII - noțiuni teoretice generale

1. **Citește următoarea temă: Crezi că rețelele de socializare au mai multe efecte negative decât pozitive asupra tinerilor?**

Scrie o schemă simplă:

- ✓ Opinie: _____
- ✓ Argument 1: _____
- ✓ Exemplu: _____
- ✓ Argument 2: _____
- ✓ Concluzie: _____

2. Se dă textul:

Cred că sportul are efecte pozitive în ceea ce privește sănătatea și a dezvoltării personale.

În primul rând, practicarea unui sport îmbunătățește sănătatea fizică și mentală. De exemplu, un adolescent care face sport în mod regulat are o stare de spirit mai bună și este mai echilibrat emoțional.

În al doilea rând, sportul dezvoltă spiritul de echipă și disciplina, calități esențiale în viața de adult. Prin participarea la competiții sau antrenamente în grup, tinerii învață să respecte reguli și să colaboreze.

În concluzie, sportul nu ar trebui perceput doar ca o activitate recreativă, ci ca o parte importantă a educației și dezvoltării personale.

Cerințe:

a. Completează schema de mai jos, având în vedere textul dat:

- Opinie: _____
- Argument 1: _____
- Exemplu 1: _____
- Argument 2: _____
- Exemplu 2: _____
- Concluzie: _____

b. Dezvoltă fiecare argument cu explicații relevante

3. Citește afirmațiile despre textul argumentativ și scrie A (adevărat) sau F (fals):

- a. Textul argumentativ trebuie să includă minimum 5 argumente. ____
- b. Exemplul este o componentă opțională, dar importantă. ____

- c. Conectorii logici trebuie evitați pentru că încarcă textul. ____
- d. Încheierea trebuie să repete opinia și să aducă o concluzie. ____
- e. Nu este obligatoriu ca argumentele să fie dezvoltate. ____

4. Subliniază toți conectorii logici din fragmentul următor:

Din punctul meu de vedere, telefonul mobil nu ar trebui interzis complet în școli, dar utilizarea lui ar trebui controlată.

În primul rând, telefonul poate fi un instrument educațional valoros. De exemplu, elevii pot căuta rapid informații sau pot folosi aplicații utile. Totuși, există și riscul ca aceste dispozitive să distragă atenția.

Așadar, o utilizare echilibrată și supravegheată ar fi soluția ideală.

5. Scrie o schemă argumentativă pe tema importanței școlii online în educația modernă

- ✓ Opinie: _____
- ✓ Argument 1: _____
- ✓ Exemplu: _____
- ✓ Argument 2: _____
- ✓ Concluzie: _____

6. Reordonează ideile de mai jos în ordinea corectă a unui text argumentativ:

- a. De exemplu, un tânăr pasionat de muzică poate găsi inspirație în opere literare.
- b. Literatura contribuie la dezvoltarea creativității.
- c. Consider că lectura de literatură este esențială în formarea tinerilor.
- d. Prin urmare, lectura are un rol activ în dezvoltarea personală.
- e. Un alt argument este că literatura ajută la înțelegerea lumii interioare.

Ordinea corectă este: ____, ____, ____, ____, ____

7. Citește textul următor și răspunde la întrebări.

Cred că rețelele de socializare au un impact negativ major asupra relațiilor reale dintre oameni.

În primul rând, acestea reduc contactul direct, transformând interacțiunile umane în schimburi virtuale seci. De exemplu, mulți adolescenți preferă să trimită mesaje în loc să aibă o conversație față în față.

În al doilea rând, rețelele sociale creează așteptări false despre viață, prin promovarea unei imagini idealizate. Astfel, apar frustrări, invidii sau sentimente de inferioritate.

În concluzie, deși utile în anumite contexte, rețelele sociale pot afecta negativ viața socială reală, dacă nu sunt folosite cu moderație.

Întrebări:

- a. Care este opinia exprimată?
- b. Câte argumente sunt prezentate?
- c. Sunt argumentele bine dezvoltate?
- d. Ce tip de exemple sunt folosite?
- e. Conectorii folosiți sunt corect plasați?
- f. Redactează o concluzie alternativă pentru același text.

8. Folosește conectori potriviți pentru a completa logic propozițiile:

- a. _____, lectura dezvoltă vocabularul și imaginația.
- b. Un alt argument este că _____.
- c. _____, telefoanele pot distra atenția elevilor în timpul orelor.
- d. _____, școala online oferă flexibilitate.
- e. _____, educația tradițională rămâne esențială pentru formarea caracterului.

9. Pornește de la schema de mai jos și dezvolt-o într-un text argumentativ complet (150-200 de cuvinte).

Temă: Este important să avem pasiuni și hobby-uri în afara școlii?

Schema:

- Opinie: Da, este important.
- Argument 1: Relaxare și reducerea stresului
- Exemplu: Un elev care cântă la chitară se deconectează de la presiunea temelor
- Argument 2: Dezvoltare personală
- Exemplu: Pasiunile pot duce la o carieră viitoare
- Concluzie: Hobby-urile sprijină echilibrul emoțional și descoperirea de sine

10. Corectează greșelile de structură și logică din textul dat

Consider că telefoanele mobile sunt utile. Elevii le pot folosi în pauze. De asemenea, este bine că au acces la internet. Dar unii spun că nu e bine să le aibă. Totuși, telefoanele pot fi dăunătoare pentru sănătate. În concluzie, cred că sunt bune, dar trebuie reguli.

11. Rescrie textul de mai sus sub forma unui text argumentativ (introducere, 2 argumente, concluzie).

12. Care dintre enunțurile de mai jos exprimă o opinie clară?

- a. Tehnologia este foarte interesantă.
- b. Cred că cititul este esențial pentru dezvoltarea gândirii.
- c. Uneori telefoanele sunt bune, alteori nu.
- d. Din punctul meu de vedere, școala online nu poate înlocui complet educația clasică.

13. Alege răspunsul corect

- I. Care dintre următoarele propoziții este o opinie?
 - A. Pădurile din România sunt frumoase.
 - B. Cred că tinerii ar trebui să petreacă mai puțin timp pe rețelele sociale.
 - C. Munții Carpați se află în centrul țării.
 - D. Elevii învață multe la școală.
- II. Ce element NU este obligatoriu într-un text argumentativ?
 - A. Introducerea opiniei
 - B. Două argumente dezvoltate
 - C. Un exemplu literar
 - D. O concluzie clară

14. Completează enunțurile cu conectori logici potriviți

- a. _____, lectura dezvoltă empatia și înțelegerea umană.
- b. Un alt argument în sprijinul acestei idei este _____.
- c. _____, un tânăr informat are mai multe șanse să ia decizii bune.
- d. _____, este necesară educația ecologică în școli.

15. Răspunde la întrebarea „Crezi că adolescenții ar trebui să aibă un program fix pentru utilizarea telefonului mobil?” completând următoarea schemă:

- Opinie: _____
- Argument 1: _____
- Exemplu: _____
- Argument 2: _____

- Exemplu: _____
- Concluzie: _____

16. Redactează un scurt text argumentativ în care să-ți exprimi părerea despre importanța implicării tinerilor în activități de voluntariat.

- Exprimă clar opinia ta
- Oferă două argumente susținute cu exemple
- Încheie cu o concluzie logică și coerentă
- Folosește cel puțin 3 conectori logici

B. Formularea opiniei - aspecte teoretice

Conectori specifici:

- Consider că...
- Cred că...
- Din punctul meu de vedere,...
- Sunt de părere că...
- Opinia mea este că...
- „Apreciez faptul că...”
- „Susțin ideea că...”

Reguli de bază pentru formularea opiniei

Ce SĂ FACI	Ce SĂ NU FACI	De ce?	Exemplu corect	Exemplu greșit
1. Exprimi o poziție clară (pro sau contra)	Eviți exprimările neutre de tipul „depinde”	Examinatorul trebuie să vadă clar ce susții. O opinie fermă poate fi susținută cu argumente clare.	„ <i>Cred că utilizarea telefoanelor în timpul orelor de curs, reduce capacitatea elevilor de a se concentra asupra lecțiilor.</i> ”	„ <i>Cred că utilizarea telefoanelor în timpul orelor de curs depinde de profesori și de școală.</i> ”
2. Folosești verbe de opinie („cred că”, „consider că”, „sunt de părere că”)	Nu folosi formulări impersonale sau vagi („Se știe că...”, „Unii spun că...”)	Verbele de opinie arată că TU ești autorul punctului de vedere. E important să-ți asumi opinia.	„ <i>Consider că lectura este esențială pentru dezvoltarea gândirii critice.</i> ”	„ <i>Se spune că cititul este important.</i> ”
3. Legi opinia de tema exactă a subiectului	Nu divaghezi spre o temă apropiată, dar diferită	Trebuie să răspunzi direct la tema din enunț. Orice abatere	„ <i>Cred că activitățile extracurriculare dezvoltă abilități sociale importante pentru elevi.</i> ”	„ <i>Sportul este important pentru sănătate.</i> ” (nu răspunde exact la

Ce SĂ FACI	Ce SĂ NU FACI	De ce?	Exemplu corect	Exemplu greșit
		duce la scăderea punctajului.		<i>tema „activități extracurriculare”)</i>

Atenție!

Tehnică	Cum te ajută
Reia cuvintele-cheie din temă în opinia ta	Arată clar că ai înțeles ce ți se cere. Exemplu: Dacă tema este despre „uniforma școlară”, include expresia în opinia ta.
Fii ferm, dar echilibrat	Poți avea o opinie clară fără să fii extrem sau agresiv. Evită cuvinte ca „obligatoriu”, „rău”, „inutil” dacă nu le susții logic.

EXERCITII - formularea opiniei

1. Alege formularea corectă a opiniei

Tema: Ar trebui ca adolescenții să aibă un program strict pentru telefonul mobil?

- a. „Telefoanele mobile pot fi utile, dar uneori pot fi și periculoase.”
- b. „Cred că adolescenții ar trebui să aibă un program bine stabilit pentru utilizarea telefonului.”
- c. „Unii oameni cred că ar trebui, alții nu.”

2. Formulează o opinie clară pentru fiecare temă de mai jos:

- a. Este important ca elevii să participe la activități extracurriculare?

Opinia mea: _____

- b. Tehnologia ajută sau afectează procesul educațional?

Opinia mea: _____

- c. Ar trebui limitat timpul petrecut pe rețelele sociale?

Opinia mea: _____

3. Rescrie fiecare enunț de mai jos astfel încât să exprime o opinie clară:

- a. „Internetul este interesant și uneori util.”

- b. „Lectura este bună, dar și filmele sunt ok.”

4. Formulează două opinii opuse

Tema: rolul rețelelor sociale

- a. Opinia pro: _____

- b. Opinia contra: _____

5. Pentru fiecare temă, completează paragraful de introducere cu o opinie clară și bine formulată.

- a. Tema: Ar trebui tinerii să muncească în timpul vacanței de vară?

„Munca sezonieră pentru adolescenți a devenit tot mai comună în ultimii ani. Din punctul meu de vedere,

_____.”

b. Tema: Este școala online eficientă?

„Pandemia a impus adaptarea sistemului educațional la mediul digital. Consider că

_____.”

c. Tema: Cititul este o activitate importantă pentru dezvoltarea personală?

„Într-o lume dominată de tehnologie și viteză, lectura pare să fi pierdut din popularitate.

Totuși, eu cred cu tărie că

_____.”

6. Reformulează corect următoarele opinii:

a. *„Ar trebui să avem mai multă grijă de mediu, poate.”*

b. *„Unii cred că telefoanele sunt utile, alții nu.”*

c. *„E destul de important să faci voluntariat, zic eu.”*

7. Alege două dintre temele de mai jos și exprimă-ți opinia clar, din două perspective diferite:

Teme:

- Uniforma școlară este necesară
- Rețelele sociale sunt benefice
- Temele pentru acasă sunt inutile

Exemplu:

- PRO: *„Consider că uniforma școlară creează egalitate între elevi și reduce presiunea socială.”*
- CONTRA: *„Cred că uniforma limitează libertatea de exprimare și este inutilă în școlile moderne.”*

8. Formulează opinia care ar putea duce logic la următoarele concluzii:

- a. **Concluzie:** Așadar, este evident că educația online trebuie să rămână un instrument complementar, nu principal.

Opinie (introducere): _____

- b. **Concluzie:** În concluzie, animalele nu ar trebui ținute în captivitate pentru divertismentul oamenilor.

Opinie (introducere): _____

9. Scrie 5 opinii personale despre lucruri aparent banale din viața ta (muzică, somn, cafea, citit, mersul cu autobuzul etc.)

10. Alege varianta care exprimă o opinie personală, formulată corect:

- a. Tema: Tinerii ar trebui să citească mai mult.
A. Cititul este important pentru toată lumea.
B. Se spune că lectura ajută la dezvoltarea vocabularului.
C. Cred că lectura este esențială în formarea gândirii critice.
D. Poate că lectura este uneori utilă, dar nu mereu.

Răspuns: _____

11. Citește următoarea opinie și subliniază două greșeli de formulare:

„Unii spun că telefoanele mobile sunt utile, dar și dăunătoare. Poate că nu ar trebui folosite prea mult la școală.”

- a. _____
b. _____

12. Formulează o opinie clară și corectă despre utilitatea temelor.

Răspuns:

C. Dezvoltarea argumentelor - aspecte teoretice

Un argument este o afirmație care:

- a. Susține opinia ta.
- b. Conține o explicație logică.
- c. Conține cu un exemplu concret.

STRUCTURA UNUI ARGUMENT BUN: afirmație → justificare → exemplu

Pas	Ce conține	Exemplu (pentru opinia „Cititul este important”)
1. afirmație	Afirmația principală	<i>Cititul dezvoltă gândirea critică,</i>
2. justificare	De ce? Cum?	<i>pentru că expune cititorul la idei, stiluri și perspective variate. Prin lectură, oamenii învață să compare informații, să identifice argumente valide și să recunoască erorile de logică. De asemenea, contactul cu puncte de vedere diferite îi ajută să-și formeze opinii proprii bine fundamentate, bazate pe analiză, nu doar pe impresii sau prejudecăți. Această capacitate de a analiza și verifica informațiile nu rămâne doar la nivel teoretic, ci se manifestă concret în situații practice de învățare. Lectura creează contexte în care cititorul trebuie să facă distincția între fapte și opinii, între realitate și ficțiune.</i>
3. Exemplul concret	Dovadă / caz real	<i>De exemplu, atunci când citește un roman istoric, un elev poate compara modul în care sunt prezentate evenimentele în carte cu informațiile din documentele istorice. Elevul poate observa că autorul a introdus elemente fictive pentru a crea tensiune narativă și poate distinge între fapte reale și interpretări literare. În acest proces, cititorul nu doar constată diferențele, ci poate căuta și motivele din spatele lor: poate fi vorba de libertatea artistică, de interpretări culturale diferite sau chiar de tendințe propagandistice din epoca în care a fost scrisă cartea. Astfel, lectura devine un exercițiu activ de investigare și evaluare critică a surselor.</i>

Tehnici ale argumentării

Pentru a susține o idee, se pot folosi:

- a) **exemplul** din experiența personală, din informația culturală, din documente; introduce prin formule specifice: de exemplu, astfel, ca martor etc.;
- b) **comparația**, pentru a evidenția elementele comune sau pentru a sublinia diferențele;
- c) **citatul**, pentru a arăta identitatea punctelor de vedere cu o autoritate recunoscută;
- d) **antiteza**, pentru a trata în manieră diferită o problemă;
- e) **reducerea la absurd**, pentru a înfățișa caracterul inacceptabil al unei idei;
- f) **influența afectivă** a lectorului stârnindu-i interesul asupra importanței problemei, evidențiind punctele de vedere comune, aducând date noi etc.

Atenție!

Ce să faci	Ce să eviți
Construiește 2 argumente bine dezvoltate!	Nu scrie 4 slabe doar „ca să fie”!
Folosește exemple variate!	Nu repeta aceleași idei sub alte forme!
Leagă argumentele de opinia formulată!	Nu sări la alte subiecte sau idei secundare!

EXERCITII - dezvoltarea argumentelor

1. Completează următorul argument

Etapă	Răspunsul tău
1. Afirmă (enunță ideea principală)	<i>Ex: Sportul este important pentru sănătatea tinerilor, pentru că</i>
2. Explică	
3. Exemplifică	

2. Corectează argumentul incomplet

„Cred că telefoanele mobile nu ar trebui folosite în timpul orelor. De exemplu, telefoanele sunt deranjante.”

Răspunsul tău:

3. Redactează un argument complet despre importanța implicării elevilor în activități de voluntariat, folosind formula: *Afirmă + Explică + Exemplu*

Răspunsul tău:

4. Scrie un argument complet pornind de la ideea „Uniforma școlară ar trebui să fie obligatorie.”

Răspuns:

5. Scrie un argument complet despre influența rețelelor sociale asupra relațiilor dintre adolescenți

6. Rescrie următorul argument în mod corect, complet și convingător

„Lectura e bună pentru că... așa zic profesorii și mulți citesc.”

Răspuns:

7. Ce structură este corectă pentru un argument?

- a. Opinie + Încheiere + Exemplu
- b. Explicație + Exemplu + Introducere
- c. Afirmare + Justificare + Exemplificare
- d. Exemplu + Opinie + Părere personală

8. Completează argumentul: „Tinerii ar trebui să învețe să gătească...”

9. Reformulează acest argument slab într-un mod convingător și corect:

„Mie mi se pare că școala e bună pentru că așa cred toți.”

10. Redactează un argument complet despre importanța stabilirii unor obiective clare.

Răspunsul tău:

11. Dezvoltă un argument în care să susții ideea că libertatea responsabilă este cheia unei societăți sănătoase. Exemplifică prin referințe culturale care evidențiază această perspectivă.

12. Argumentează ideea că arta nu este doar frumos decorativ, ci o modalitate profundă de a înțelege realitatea. Susține-ți opinia cu exemple dintr-un tablou celebru (ex: „Guernica” de Picasso) .

13. Susține ideea că orgoliul, deși adesea criticat, poate fi un motor al progresului individual. Folosește ca exemplu un personaj literar (ex: Faust de Goethe) și unul istoric (ex: figura lui Nicolae Ceaușescu).

- 14. Argumentează că adevărata călătorie este cea spre sine și dezvoltarea personală. Folosește exemple din literatură (ex: „Micul Prinț” de Antoine de Saint-Exupéry)**
- 15. Susține ideea că memoria istorică și culturală este fundația identității unui popor. Exemplifică cu un eveniment istoric (ex: Revoluția Română din 1989)**
- 16. Argumentează ideea în favoarea faptului că tehnologia poate stimula creativitatea umană. Ilustrează prin referiri la arta digitală contemporană și scriitori clasici versus moderni.**

D. Utilizarea conectorilor logici - aspecte teoretice

Conectorii:

- **asigură coerența** între propoziții și paragrafe
- **ghidează cititorul** prin logica argumentului
- **evită repetițiile** sau exprimările vagi („pentru că... pentru că...”)

Tipuri de conectori utili în textul argumentativ

Criteriu de clasificare	Tipul conectorilor	Exemple de conectori
1. După funcția în cadrul argumentării enunțului pe care îl induce	Conectori care introduc argumente (justificatori)	căci, pentru că, de fapt, dovadă că, cum, având în vedere că, de altfel
	Conectori care introduc teza	părerea mea este că, voi arăta că
	Conectori care introduc legitimarea argumentului	se știe că, știut fiind că, având în vedere că, admitând că
	Conectori care introduc concluzia	deci, în concluzie, așadar
2. După tipul de legătură pe care îl realizează	Conectori pentru argumentele între ele (juxtapunere)	și, dar, însă, ci, sau
	Conectori pentru argumentele tezelor pe care le susțin (întemeiere)	prin urmare, așadar, fiindcă, deoarece, întrucât
3. După relația între argumentele pe care le introduc	Conectori care introduc argumente coorientate	desigur, de altfel, nu numai..., ci și
	Conectori care introduc argumente antiorientate	însă, dar, totuși, în fond
4. După locul ocupat de argumentul pe care îl introduc	Conectori care introduc primul argument	în primul rând, mai întâi de toate, să începem prin, trebuie amintit mai întâi,

Criteriu de clasificare	Tipul conectorilor	Exemple de conectori
	Conectori care introduc următoarele argumente	în al doilea rând, în plus, în continuare, la fel, pe de o parte... pe de altă parte, nu numai..., ci și
	Conectori pentru ultimul argument	în ultimul rând, nu în ultimul rând
5. După natura relației între secvențele discursive pe care le leagă	de analogie	și, de asemenea, adică, precum, ca și, ca și cum, asta amintește de, să ne amintim de
	de exemplificare sau ilustrare	de exemplu, de pildă, anume, să luăm în considerare
	de explicare	adică, altfel spus, mă refer la, vreau să spun, de fapt
	de disjuncție	sau, fie, ori, exceptând, ceea ce exclude, spre deosebire
	de opoziție, de rezervă, de rectificare, de respingere	dar, or, totuși, cu toate acestea, în schimb, din contră, de fapt, în realitate, în timp ce, în loc să, nici, pe de o parte, ceea ce contrazice, ceea ce interzice
	de concesie	chiar dacă, cu toate acestea, totuși, să admitem totuși, în ciuda
	de cauzalitate	pentru că, fiindcă, deoarece, căci, având în vedere, dat fiind că, din moment ce, de aceea
	de consecință	deci, în consecință, ca urmare, ceea ce implică, de unde decurge, ceea ce antrenează, ceea ce ne trimite la, ceea ce produce, de frica, de teama
	de finalitate (consecință dorită)	în consecință

Recomandări pentru utilizare:

- Nu repeta aceiași conectori! Folosește variante diverse pentru claritate și stil.
- Într-un text argumentativ, ideal e să incluzi cel puțin:
 - o 1 conector de opinie
 - o 2 de ordonare (pentru argumente)
 - o 2 de exemplificare
 - o 1 de concluzie
- Evită expresiile vagi: „părerea mea este că... pentru că așa cred”, „mi se pare”, „nu știu exact”.

EXERCITII - utilizarea conectorilor logici

1. Completează spațiile libere cu conectori potriviți:

- a. _____, lectura dezvoltă vocabularul.
- b. Mulți adolescenți evită sportul. _____, lipsa de mișcare duce la probleme de sănătate.
- c. _____, cred că activitățile extracurriculare sunt utile.
- d. Unii elevi preferă să învețe individual. _____, alții sunt mai eficienți în echipă.
- e. _____, participarea activă la cursuri duce la rezultate mai bune.

2. Având în vedere criteriile de clasificare a conectorilor, încadrează fiecare conector la unul dintre criterii:

Conectorii: „prin urmare”, „cu toate acestea”, „pe de o parte... pe de altă parte”, „de exemplu”, „cred că”

3. Rescrie fragmentul următor, adăugând conectori potriviți:

„Sportul este important. Te ajută să te menții sănătos. Mulți tineri nu fac mișcare. Sedentarismul e o problemă gravă.”

Răspuns:

4. Completează spațiile libere cu un conector logic adecvat:

- a. _____, lectura stimulează imaginația și creativitatea.
- b. Mulți elevi preferă studiul individual. _____, alții lucrează mai bine în echipă.
- c. Sportul îmbunătățește sănătatea fizică. _____, reduce și stresul.
- d. _____ cred că voluntariatul dezvoltă empatia.
- e. _____ nu are timp, Maria citește zilnic cel puțin 30 de minute.

5. Citește fragmentul și identifică 5 conectori, apoi încadrează-i în categoria potrivită

În primul rând, lectura reprezintă un instrument esențial în dezvoltarea vocabularului și a gândirii critice. De exemplu, numeroase studii educaționale au demonstrat că elevii care citesc constant au rezultate semnificativ mai bune la disciplinele umaniste, în special la Limba și literatura română. Totodată, lectura contribuie la îmbunătățirea exprimării scrise și orale, ceea ce facilitează performanța școlară în general.

Cu toate acestea, o parte considerabilă a adolescenților preferă să își petreacă timpul liber pe rețelele sociale, în detrimentul activităților intelectuale. Pe de o parte, mediul digital oferă acces rapid la informație; pe de altă parte, acesta poate diminua capacitatea de concentrare și de analiză profundă a textelor.

În concluzie, lectura rămâne una dintre cele mai valoroase și eficiente forme de dezvoltare personală și intelectuală, iar promovarea acesteia în rândul tinerilor ar trebui să fie o prioritate în orice sistem educațional modern.”

Conector	Tipul de conector
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

6. Rescrie acest fragment, adăugând conectori potriviți pentru claritate și coerență:

„Elevii participă la activități extracurriculare. Acestea sunt utile. Îi ajută să se dezvolte. Mulți evită implicarea. Ar trebui încurajați.”

Răspuns:

7. Redactează un scurt fragment (4-5 rânduri) care conține minimum 4 conectori din categorii diferite

Fragmentul tău:

8. Aranjează enunțurile de mai jos într-o ordine logică și adaugă conectorii necesari pentru coerență.

- Este una dintre cele mai eficiente metode de învățare.
- Elevii au dificultăți de învățare atunci când nu citesc.
- Cititul dezvoltă vocabularul și capacitatea de înțelegere a textelor.
- Acest lucru se observă frecvent în rezultatele la examene.
- Lectura este importantă.

Rescrie textul:

9. Asociază fiecare propoziție cu conectorul logic care s-ar potrivi cel mai bine, apoi scrie o propoziție completă.

Propoziție	Conector potrivit	Propoziție completă
Vreau să îmi dezvolt creativitatea.	_____	_____
Am obținut rezultate bune.	_____	_____
Nu am învățat constant.	_____	_____

10. Completează spațiile libere cu conectorii potriviți.

Cititul este o activitate esențială pentru elevi. _____, lectura dezvoltă limbajul și înțelegerea textelor. _____ mulți tineri evită să citească în timpul liber. _____, lectura este un instrument indispensabil pentru formarea gândirii critice.

11. Textul de mai jos este scris corect gramatical, dar fără conectori. Redă-l corect adăugând conectorii potriviți pentru claritate și coerență.

Activitățile de voluntariat ajută la dezvoltarea responsabilității. Elevii învață să colaboreze. Experiențele de acest tip sunt apreciate în CV. Timpul liber este adesea irosit.
Rescriere cu conectori:

12. Redactează un fragment argumentativ despre avantajele/dezavantajele educației online, folosind cel puțin 6 conectori logici diferiți.

13. Rescrie enunțurile „Mulți adolescenți preferă rețelele sociale. Ei nu mai citesc atât de mult.” într-un mod argumentativ, folosind conectori logici care exprimă contrast și cauză.

14. Completează spațiile libere din textul de mai jos cu conectori logici adecvați:

Protejarea mediului înconjurător este o responsabilitate comună. _____, fiecare persoană trebuie să conștientizeze impactul acțiunilor sale. _____, poluarea afectează nu doar natura, ci și sănătatea oamenilor. _____, este esențial să adoptăm un comportament responsabil. _____, educația ecologică trebuie să înceapă de la o vârstă fragedă.

15. Redactează un paragraf despre importanța somnului pentru performanța școlară, în care să folosești conectori pentru:

- introducerea opiniei
- prezentarea cauzelor
- exemplificare
- concluzie

16. Identifică greșeala și rescrie fraza corect, folosind conectorul potrivit.

„Elevii nu au participat la cursuri, deoarece era foarte cald afară.”

17. Completează spațiile punctate cu un conector logic potrivit (alege din: totuși, deoarece, de exemplu, în concluzie, în primul rând, cu toate acestea).

- a. _____, educația online oferă acces facil la resurse diverse.
- b. Mulți elevi întâmpină dificultăți în a se concentra acasă, _____ lipsa unui cadru organizat.
- c. Lectura dezvoltă vocabularul; _____, ea ajută la formarea gândirii critice.
- d. Mulți consideră că tehnologia distrage atenția. _____, poate fi un aliat în procesul educațional.
- e. _____, promovarea lecturii este esențială pentru dezvoltarea personală.

18. Rescrie fraza de mai jos, adăugând cel puțin 3 conectori logici pentru a crea un mini-paragraf argumentativ coerent.

„Elevii nu citesc suficient. Este important să citească. Lectura ajută la dezvoltarea vocabularului. Mulți preferă rețelele sociale.”

19. Alege conectorul corect pentru a completa fraza:

„Mulți cred că tehnologia este un obstacol pentru învățare, _____, ea oferă și numeroase avantaje.”

- a) de exemplu
- b) cu toate acestea
- c) pentru că

20. Reformulează textul folosind minimum 4 conectori logici diferiți, pentru a crea un paragraf coerent și argumentativ:

„Lectura este importantă pentru elevi. Ajută la dezvoltarea vocabularului. Mulți tineri nu mai citesc atât de mult. Este necesar să încurajăm obiceiul lecturii.”

- 21. Redactează un text argumentativ (aproximativ 10 rânduri) în care să explici cum arta influențează viața și percepțiile umane. Folosește cel puțin 5 conectori logici și susține-ți opinia cu un exemplu din literatură (ex: „Luceafărul” de Mihai Eminescu) sau pictură (ex: „Noaptea înstelată” de Van Gogh).**
- 22. Argumentează dacă orgoliul poate fi un factor pozitiv sau negativ în realizările istorice sau culturale. Utilizează conectori logici care să lege clar ideile și adaugă un exemplu dintr-un personaj istoric (ex: Napoleon Bonaparte) sau dintr-un text literar (ex: „Moara cu noroc” de Ioan Slavici).**

E. Concluzia - aspecte teoretice

Concluzia este ultima parte a textului argumentativ. Rolul concluziei este să:

- reafirme opinia exprimată la început,
- sublinieze ideea centrală a argumentului,
- încheie textul într-un mod clar și memorabil.

GHID DE FORMULARE A CONCLUZIEI

Etapă	Ce faci	Formule utile	Exemplu
1	Reafirmi opinia	„Așadar, consider că...”, „În concluzie...”	„În concluzie, timpul liber are o valoare de necontestat în dezvoltarea personală
2	Recapitulezi ideea argumentului	„Acesta permite...”, „Aceasta dovedește că...”	„Acesta ne oferă spațiul necesar pentru reflecție, autocunoaștere și stabilirea direcției în viață.”
3	Închizi elegant și eventual deschizi spre reflecție	„Astfel, ...”, „Prin urmare, ...”, „Rămâne important să...”	„Astfel, a ști să folosim timpul liber cu sens devine o formă de înțelepciune.”

Exemple de formulare a concluziei:

a. TEMA: Succesul

Așadar, succesul nu este rezultatul unui simplu noroc, ci al unei munci constante și dedicate. Perseverența, încrederea în sine și rezistența la eșec sunt cheile reușitei autentice. Din acest motiv, este important să învățăm să lucrăm pentru visurile noastre.

b. TEMA: Importanța lecturii

În concluzie, lectura are puterea de a ne forma gândirea și de a ne deschide către alte perspective. Prin contactul cu idei, culturi și destine variate, devenim mai lucizi și mai empatici. Este, așadar, o formă de educație interioară indispensabilă.

EXERCITII - concluzia

1. Completează finalul acestui paragraf argumentativ:

Consider că idealurile sunt esențiale în viața unui om. Ele oferă sens, direcție și motivație, chiar și în momente de criză. Un exemplu elocvent este Don Quijote, personajul lui Cervantes, care refuză să accepte o lume lipsită de noblețe, preferând să lupte pentru visurile sale.

În concluzie, ...

2. Reformulează această concluzie într-un mod mai academic:

„Așadar, e clar că lectura e super importantă, pentru că ne face mai deștepți.”

Reformulare:

3. Reformulează într-un mod academic concluzia de mai jos:

„Deci, da, e clar că dacă muncești, ai mai multe șanse să reușești.”

Reformulare:

4. Redactează o concluzie care încheie în mod echilibrat următorul paragraf:

Orgoliul poate fi un motor al ambiției, dar și un obstacol în relațiile cu ceilalți. Dacă nu este gestionat, devine toxic și distruge punțile între oameni.

Reformulare:

5. Identifică problema din următoarea concluzie și reformuleaz-o corect:

În concluzie, nu pot spune cu siguranță dacă lectura e bună sau nu, pentru că depinde de om, dar poate că e importantă uneori.

Reformulare

6. Formulează două versiuni de concluzie pentru ideea că prietenia autentică se bazează pe încredere și sinceritate, nu pe conveniență socială.

a. _____

b. _____

F. TEXTUL ARGUMENTATIV - aplicații

1. Citește următorul fragment și notează:

- **opinia exprimată**
- **argumentul folosit**
- **exemplul cultural**
- **concluzia**

„Consider că eșecul este o etapă necesară în formarea personală. Mulți oameni de succes au fost întâi respinși sau neînțeleși. Vincent van Gogh, de exemplu, a vândut un singur tablou în timpul vieții sale. Totuși, a rămas fidel propriei viziuni. Astfel, eșecul nu trebuie privit ca un capăt de drum, ci ca un pas înainte.”

2. Redactează o opinie clară, concisă și personală pe tema:

„Este important să ne cunoaștem limitele?”

3. Redactează un argument clar, cu o idee susținută de explicație + exemplu cultural.

Tema: „Ambiția este o calitate sau un defect?”

4. Completează spațiile cu conectori logici potriviți:

_____, lectura ne oferă modele de viață. _____ aceasta, putem învăța din greșelile altora. _____, lectura este un mijloc de formare a caracterului.

5. Reformulează textul următor, păstrând ideile, dar schimbând conectorii:

Timpul liber este valoros. În primul rând, ne oferă ocazia să ne relaxăm. În al doilea rând, poate fi folosit pentru activități creative. De exemplu, cititul sau pictura dezvoltă imaginația.

6. Scrie un text argumentativ (150-200 de cuvinte) în care să-ți exprimi părerea dacă greșeala este o parte necesară din procesul de învățare.

Include:

- ✓ opinie clară
- ✓ două argumente dezvoltate

- ✓ exemplu cultural
- ✓ conectori potriviți
- ✓ concluzie

7. Scrie un contraargument pentru ideea:

„Toți oamenii ar trebui să urmeze un drum profesional sigur, nu unul riscant, artistic.”

8. Alege unul dintre următoarele domenii și integrează un exemplu cultural într-un argument despre efort:

- literatură
- filozofie
- arte vizuale
- istorie

9. Scrie un text argumentativ (150-200 de cuvinte) având în vedere importanța documentării în cazul unor subiecte de actualitate cotidiană:

„Contează mai mult ceea ce gândim despre noi sau ceea ce cred ceilalți?”

Include:

- ✓ opinie clar formulată
- ✓ un singur argument dezvoltat
- ✓ exemplu cultural/filozofic/literar
- ✓ conectori
- ✓ concluzie

10. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, care să cuprindă exemple culturale, în care să argumentezi dacă:

- 1) Tehnologia face viața oamenilor mai simplă sau mai complicată
- 2) Educația online poate înlocui complet școala tradițională
- 3) Este important să urmezi visurile chiar dacă presupun riscuri mari
- 4) Succesul depinde mai mult de muncă sau de noroc
- 5) Este orgoliul o calitate necesară pentru a reuși
- 6) Ar trebui ca timpul liber să fie folosit doar pentru relaxare sau și pentru dezvoltare personală

- 7) Este călătoria cea mai bună metodă de a ne descoperi pe noi înșine
- 8) Este arta o formă esențială de comunicare în societate
- 9) Este important să îți asumi greșelile sau să încerci să le ascunzi
- 10) Schimbările climatice sunt o problemă reală sau un mit exagerat
- 11) Sportul de performanță merită sacrificiile pe care le implică
- 12) Rețelele sociale unesc sau izolează oamenii
- 13) Lectura cărților tipărite va dispărea în era digitală
- 14) Este corect să judecăm o persoană după faptele sale sau trebuie să ținem cont și de intenții
- 15) Este orgoliul sursa principală a conflictelor între oameni
- 16) Este educația despre inteligența emoțională mai importantă decât cea tradițională
- 17) Progresul tehnologic ne apropie sau ne îndepărtează de natură
- 18) Fericirea depinde mai mult de lucruri materiale sau de relațiile umane
- 19) Este important să-ți urmezi instinctul sau să analizezi logic fiecare decizie
- 20) Ar trebui să ne concentrăm mai mult pe problemele locale decât pe cele globale
- 21) Sunt poveștile și miturile esențiale pentru cultura unei societăți
- 22) Ar trebui să limităm timpul petrecut pe telefoanele mobile
- 23) Este important ca tinerii să cunoască istoria țării lor
- 24) Ar trebui introdusă educația financiară în școli
- 25) Putem învăța mai mult din cărți sau din experiențele de viață
- 26) Este mai eficientă munca în echipă sau cea individuală
- 27) Ar trebui să fie obligatoriu voluntariatul în liceu
- 28) Există limite ale libertății de exprimare?
- 29) Moda afectează imaginea și stima de sine a adolescenților
- 30) Ar trebui să folosim mai mult energia regenerabilă chiar dacă este mai scumpă
- 31) Părinții ar trebui să influențeze alegerea carierei copiilor
- 32) Este important să-ți asumi riscuri pentru a evolua în viață
- 33) Este important să înveți limbi străine în era globalizării
- 34) Ar trebui să punem mai mult accent pe educația civică
- 35) Munca voluntară poate schimba mentalități
- 36) Este important să ne păstrăm tradițiile în lumea modernă
- 37) Cum influențează rețelele sociale percepția despre propria persoană
- 38) Tinerii de azi sunt mai informați decât cei din generațiile anterioare

- 39) Este libertatea absolută posibilă sau doar o iluzie
- 40) Cum poate arta să contribuie la schimbarea socială

Bibliografie

Chaim Perelman, Lucie Olbrechts-Tyteca, *Tratat de argumentare. Noua Retorică*, traducere de Aurelia Stoica, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012,
<https://www.edums.ro/resurseeducationale/files/liceal/lbcomunicare/Fisa%20sinteza%20-%20Textul%20argumentativ.pdf>
<https://www.dstoica.ro/wp-content/uploads/2018/08/Licenta-Despre-Teoria-si-Practica-Argumentarii-2-Ana-Iacub.pdf>